

AZAP UMUMÎ GELİR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesiran tayyiben mubareken fihi âlâ külli hâlin ve fi-külli hîn... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِقَوْمٍ عَذَابًا، أَصَابَ الْعَذَابُ مَنْ كَانَ
فِيهِمْ، ثُمَّ بُعِثُوا عَلَىٰ أَعْمَالِهِمْ

(حم.خ. عن ابن عمر)

RE. 36/10 (*İzâ enzele'llâhu bi-kavmin azâben, esâbe'l-azâbu men kâne fîhim, sümme buisû alâ â'mâlihîm.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı, dünyada ahirette üzerinize olsun... Allah iki cihanda cümlelerinizi aziz, mesut ve bahtiyar eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'e candan bağlıyız. Hadîs-i şerîfleri, emirleri, nasihatleri başımızın tâcıdır. Onları okumak üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bunların okunmasına ve izahına başlamadan önce sevgi, saygı, minnettarlık ve şükran borcu duyduğumuz kimselere karşı dua vazifemizi de yapalım. Başta Peygamber SAS Efendimiz olmak üzere cümle enbiânın, mürselînin, hâssaten Peygamber

Efendimiz'in âlinin, ashâbının etbâının, bunlardan İstanbul'da medfun bulunan Mihmandâr-ı Peygamberî Ebû Eyyûb el-Ensârî Efendimiz'in ve sâir sahabe-i kirâmın, Yuşa AS'ın, salihlerin, velîlerin, Peygamber Efendimiz'den bize kadar güzerân eylemiş turuk-u aliyyemizin silsilerinde isimleri yâd edilen sâdât ve meşâyihimizin, onların halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına;

Eserini okuduğumuz büyük hadis alimi Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi Hazretleri'nin, bu hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet etmiş olan râvîlerin, hadis alimlerinin, fakihlerin; kendisinden feyz aldığımız hocamız, başımızın tâcı Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'nin;

Bu beldeyi canını, malını, her şeyini Allah

yolunda feda etmek aşkıyla şevkiyle muhasara edip fethetmiş olan Fatih Sultan Muhammed cennet-mekân Hazretleri'nin ve mübarek ordusunun mensubu gazilerin, mücahidlerin, şehidlerin ruhlarına;

İçinde toplandığımız bu İskenderpaşa camiini ilk bina etmiş olan İskender Paşa Hazretlerinin ve sonra nice nice defalar tamir, tecdit ve tevsi etmiş olanların;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere bu camiye toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin ahirete göçen bütün sevdiklerinin, yakınlarının, geçmişlerinin ruhları için bir Fatiha 11 İhlâs-ı Şerîf okuyup hediye edelim. Ruhları şâd, makamları a'lâ olsun. Rabbimiz bizi dünya ve ahiret hayırlarına erdirdsin. Peygamber Efendimiz'in şefaatine, evliyâullahın himmetine mazhar eylesin...

.....

a. Azabın Umûmî Gelişi

Mukaddimedede metnini okuduğum ilk hadis-i şerif, Ramûzü'l-Ehâdîs'in 36. sayfasının 10'uncu hadîs-i şerifi. Buhârî'de ve Ahmed ibn-i Hanbel'de var, Abdullah ibn-i Ömer RA, Hz. Ömer'in oğlu Abdullah rivayet etmiş.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:¹

---

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XXII, s.3, no:6575; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.110, no:5890; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XVI, s.306; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdat*, c.VI, s.88, no:3123; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.421, no:7254; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.İI, s.413, no:1524.

إِذَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِقَوْمٍ عَذَابًا، أَصَابَ الْعَذَابُ مَنْ كَانَ

فِيهِمْ، ثُمَّ بُعِثُوا

عَلَىٰ أَعْمَالِهِمْ

(حم.خ. عن ابن عمر)

RE. 36/10 (*İzâ enzele'llàhu bi-kavmin azâben, esâbe'l-azâbu men kâne fîhim, sümme buisû alâ â'mâlihîm.*)

(*İzâ enzele'llàhu bi-kavmin azâben*) “Allah bir kavme, bir millete, bir topluluğa bir azap, zelzele, yangın, sel felaketi, düşman istilasısı, salgın hastalık, ve saire semâvî arazî âfetler, felaketler, cezalar, belalar indirdiği zaman, (*esâbe'l-azâbu men kâne fîhim*) o kavmin içinde kim varsa hepsine birden bu azap umûmî isabet eder.”

Küçük büyük, salih fâsık, mümin kâfir, hepsi bu azaba mâruz kalır umûmî olarak. (*Sümme buisû alâ â'mâlihîm*) “Sonra amellerine, niyetlerine, ruh yapılarına liyâkatlerine göre baas olunurlar.”

Yarın rûz-u mahşerde mü'min, kâfir, günahkâr, âbid ya da zahid olarak değerlendirirler. Ama burada azaba hepsi birden mâruz kalır.

Muhterem kardeşlerim!

Bir kavme Allah'ın azap indirmesi, esas itibariyle içinde fısk u fücûrun artmasındandır. Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا
فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاَهَا تَدْمِيرًا

(السراء: ١٦)

(*Ve izâ erednâ en nühlîke karyeten emernâ mütrafîhâ fefesekû fîhâ fehakka aleyhe'l-kavlü fedemmernâhâ tedmîrâ.*) [Bir ülkeyi helâk etmek istediğimizde, o ülkenin zenginlik sebebiyle şımarmış elebaşlarına iyilikleri emrederiz; buna rağmen onlar orada kötülük işlerler. Böylece o ülke, helâke müstahak olur; biz de orayı darmadağın ederiz. (İsrâ, 17/16)

Allah'ın emri çizgisinden saptıkları, çıktıkları için ceza ve bela gelir. Ama içlerinde halis ve salih kimseler bulunabilir. Hüküm umumiyete, ekseriyete göredir. Ekseriyet bozuldu mu, ceza ve bela tahakkuk eder. İyiler ahirette ayrılır.

Buradan ben şu sonucu çıkarıyorum:

Bir beldenin ahâlisi olan mü'minler, oranın ekseriyetinin fasıkların eline geçmesine asla razı olmamalı, fırsat vermemeli, toplumu o şartları oluşturmaya bırakmamalı. Bir beldede sulh, salah, ibadet, taat ve takvâ hâkim olmalı; mü'minler günahların işlenmesine göz yummamalı, nemelazım dememeli.

Zaten bildiğiniz gibi bu bir vazifedir; mü'minlerin boynuna farzdır. Buna *emr-i mâruf, nehy-i münker* vazifesi derler. Mü'minin vazifesi; iyi olan, aklın ve şeriatın güzel gördüğü beğendiği şeyi emretmek. Yaptırmak için gücünü, imkânını, forsunu, mevkiini makamını, parasını

pulunu her türlü imkânını kullanmak...

Nehy-i münker; aklın ve şeriatin uygun görmediği şeyi de yaptırmamak için aynı şeyleri ters istikamette kullanmaktır. İlim artsın diye ilmi desteklemeli, takvâ ehli insanlar çoğalsın diye gayret etmeli, fısk u fücûr artmasın diye uğraşmalı. Cemiyetin nabzını elinde tutmalı, ateş yükselince ilaç vermeli.

Neden? Çünkü bu tedaviyi yapmazsa hepsi birden helâk olurlar.

Bu neye benziyor?

Vücudun bir uzvu hastalandığında vücuda galip gelirse, sağlam uzuvlarla beraber vücut yok olur. Yani sadece kalbi rahatsızdır, adaleleri sağlamdır, midesi, beyni iyidir ama adam ölür.

Onun için Peygamber Efendimiz müslümanları bir vücuda benzetiyor. Müslümanlar bir vücut gibidir. Biz de ona benzetebiliriz.

Peygamber Efendimiz toplumu bir gemiye benzetiyor. Bu gemideki bir takım akılsız ve beyinsiz insanlar alt katta otursalar, üst kattan su almak zor geldiği için alt katı delip suyu kestirmeden alalım deseler olur mu? Olmaz.

Neden olmaz? Gemi batar yahu, aşağıdan delinir mi! Gemi battı mı içindeki herkes helâk olur.

Mühim olan; toplum, cemiyet gemisini batırmamaktır. Batmaması için de müslümanın sosyal hizmetlere çok gayretli ve dikkatli olması gerekiyor. Müslümanın pasif olmaması, cemiyetten kaçmaması, içine kapalı, dağa çekilmiş, mağarada ibadet eden insan olmaması; ak-

sine cemiyetin içine girip orada nizamı, ahlâkı, âdâbı, temizliği, güzelliği sağlayacak faaliyetlerde, yeni tabirle etkinliklerde bulunması gerekiyor. Bu kendisinin, çoluk çocuğunun, torunlarının, çevresinin menfaatine, dünya ve âhiretinin faydasıdır.

Müslümanların bu hakikati çok iyi değerlendirmesi lazım. Elhamdü lillâh bizim kardeşlerimiz şuurlu müslümanlardır. Bizim kardeşlerimiz öyle başkası gibi düşünmez. Belki Müslümanlığı sadece Ramazan'da oruç tutmak, ezan okunduğu zaman namaz kılmak, vakti geldiği zaman zekât vermek olan avamdan bazı insanlar vardır... Bu tarzda anlayanlar olabilir ama bizim kardeşlerimiz genellikle, umumiyetle münevver insanlar. Biliyorlar ki müslümanın yapması gereken vazifelerinin hepsi ibadettir. Namaz da, sosyal hizmetler de, ilimle, irfanla, terbiyeyle meşgul olmak da ibadettir. İnsanlara faydalı olacak işler yapmak da ibadettir.

Bunu bazen dairedeki müdürler veya ordudaki subaylar da biliyor; “vazife mukaddestir” diyor. Amennâ ve saddaknâ vazife mukaddestir. Ama o ters istikamette kullanıyor.

“—Vazife mukaddestir namaza gitme, vazife mukaddestir İslâmî vazifeleri yapma...”

Öyle değil.

Vazife Allah rızası için yapılıyorsa, faydası müslümanlara yönelecek bir işse o zaman faydalıdır. Ama bir vazife Allah'ın bir farzını iptal etmez.

“—Efendim benim vazifem var...” Var ama

namazı kılacaksın.

“—Efendim ben çok mühim bir görevdeyim...”
Olsun. Zekâtını vereceksin, orucunu tutacaksın...

Ben görevdeyim diye, müslümanlara hizmet etmek sevap, faydalı diye farzları çiğneyemeyiz.

Cuma namazına gelmiyor, beş vakit namazı kılmıyor;

“—Kalbim temiz, sosyal hizmet yapıyorum.”
diyor.

Sosyal hizmet yaptığın için sevap alırsın, farzları dinlemediğin için, kafan yamuk olduğundan ve niyetin bozuk olduğundan da cezayı çekersin, belki belânı da bulursun. Bir şeyi yapacaksan, her bakımdan doğru düzgün yap. Farzları birbirlerine rakip çıkartma. Allah’ın bir sevabını öteki sevabının karşısına rekabet kastıyla, ‘Ya o, ya o...’ diye tercih şeklinde çıkartma”

“—Söyle bakalım anneni mi babanı mı daha çok seviyorsun?” İkisini de seviyorum. Birisini harcamak mı lazım.

“—Evlilik ayıp değil mi hocam?” Hayır ayıp değil, gayet normal... O evlenmesin, bu evlenmesin ne olur?

Bir nesil sonra insan nesli yeryüzünden kaybolur. Yeryüzünde insan kalmaz, otlar kalır. Her tarafı ot basar. Bu dünyanın ziyneti insanlardır. İnsan eşref-i mahlûkâttır. Onun çoğalması lazım. O zaman evlilik lazım.

Su içince seni birisi ayıplıyor mu!

“—A şuna bak bir bardak su almış lıkır lıkır içiyor.” Ne var bunda? Su içmik hayatın normal bir faaliyeti.

Yemek yiyince seni kimse ayıplıyor mu, uyuyunca kızıyorlar mı sana?

Uyumak lazım diye uyunuyor. O halde evlenmek de lazım.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki;

“—Evlenin, çoğalın; ben sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim.”

İyi insanlar çok olunca, Peygamber Efendimiz memnun oluyor. Keşke evlensen de 10 tane, 15 tane, bir düzine çocuğun olsa. Hepsi de mütedeyyin olsa, bir güzel hizmette olsa, sana sevap kazandırsa...

En güzel yol İslâm’dır. En sağlam din İslâm’dır. Çünkü hayatı reddetmiyor, hayatın akışına ters gitmiyor. Hayatı, yeri göğü yaratan Rabbü’l-âlemîn, yerin göğün akışına uygun emirleri bize emretmiş. (*El-hamdü li’llâhi alâ ni’meti’l-islâm*) “İslâm nimetine hamd olsun...”

Başka hiçbir yerde yok.

Bizim kardeşlerimiz[in] biri Amerika’ya gitmiş.

“—Domuz eti haram, sığır eti helâl...” meselesi konuşulurken;

“—Öyle bir şey yok, yanlış biliyorsunuz, eksik biliyorsunuz. Tezkiye yapılmayınca, usûlünce kesilmeyince sığır eti de, koyun eti de haram olur.” demiş.

“—Biz sanıyorduk ki sadece domuz eti haram.

Tezkiye ne demek.” diye sormuşlar.

“Tezkiye; hayvanı usûlünce kesmek, kanını akıtmak.” demiş. Amerikalılar şaşırılmışlar:

“—Allah Allah dininiz böyle mi diyor.”

“—Evet böyle diyor ya.”

“—En son bizim bulduğumuza göre hayvan kesilip de kanı akıtılmazsa, kan damarlarda bozulmaya başlıyor, etin kalitesi bozuluyor. Et zehirli et olmaya başlıyor. Dininiz ne güzelmiş.” demişler, hayran olmuşlar.

Bunu bizim dinimiz evvelden beri söylüyor. Kan akacak, kurbanın kafasını birden uçurmaya-caksın. Baltayla kelle kesilmiyor. Nasıl kesiliyor?

Damarları kesiliyor, hayvan kıpırdadıkça kanı tamamen boşalıyor, et ondan sonra sağlam bir et oluyor. Çünkü kan en çabuk bozulan maddedir. Belki sütle yarışıyorlar.

“—Süt mü daha çabuk bozular, kan mı daha çabuk bozular?”

İkisi de çarçabuk bozular. Çünkü çok kıymetli malzeme olduğundan hemen mikroplar faaliyete geçerler, başlarlar ifsat etmeye. Hemen derhal zehir hâline gelir.

Onun için İslâm'ın her emri güzel. İlim arkadan geliyor. Yere bakıp bakıp ileriye bakmıyor ilim. Dalgın profesör yere baka baka geliyor; küt bir şeye tosluyor; başını kaldırıyor, bakıyor ki İslâmî hakikat...

“—Haa, bu böyleymiş, tamam.”

Uyanmıyor, yine başı önde dık dık dık dık yürüyor; küt bir şeye daha çarpıyor; İslâmî hakikat...

“—Haa, İslâm güzelmiş!” diyor.

“—Mübarek İslâm’ın güzel olduğunu üç misalle anlattım. Müslüman olsana. Ne bekliyorsun. Hayatın boyunca kafanı sürekli İslâmî hakikatlere mi toslayacaksın. Alnında çürümedik yer kalmadan müslüman olmayacak mısın?”

Fransız Bilimler Akademisi’nden bir profesör, Tevrat’a, İncil’e, Kur’an’a göre müspet ilim nasıldır diye bakmış. Ötekilerde karışık bozuk, gayr-i ilmî şeyler var. İslâm’ın ise her hakikati güzel, hem de ilmî hakikatler bulunmazdan önce Kur’ân-ı Kerîm’de yazılı. İlimden evvel söylemiş hakikatleri. O zaman müslüman olmuş. Akıllı insan böyle yapar.

İşte muhterem kardeşlerim bu sözleri nereden açtık? Bir kavme azap umûmî gelir. Sonra iyiler ahirette ayrılır.

Bu dünyadayken iyilerin iyiliği koruması lazım, kötülüğün yayılmasına fırsat vermemesi lazım. Buradan da derhal şimdiki müslümanların hâline insanın aklı gidiyor. Ah bu müslümanların hâli. Ah bu Karabağ, Karadağ, Bosna Hersek; ah dünyanın şurası, burası... Üzülüyor insan.

“—Bunlar müslüman kardeşlerimiz, başörtülü hanım kardeşlerimiz, bunların başlarına bu ceza bu bela niye geliyor?”

Allah müslümanları sevmiyor mu? Allah

müslümanların yardımına koşmayacak mı?” diye düşünenler olabilir.

Bu hadîs-i şerîf onlara cevap. Kavmin ekseriyeti bozuldu mu azap umûmî geliyor, iyiler ahirette ayrılıyor. Zavallılar çekiyor, kitle halinde öldürülüyor, greyderlerle toplu mezarlara gömülüyor.

Neden?

Kavmin ekseriyeti bozuldu. Gerekli çalışmaları vaktinde yapmadılar. Çocuklar ve torunlar çekiyor.

Afganistan’da şahlar zamanında, devletin anayasası Kur’ân-ı Kerîm’di. Anayasa Kur’ân-ı Kerîm’ken niye komünistleştirdiniz memleketi?

Gevşeklikten. İyiler gerekli çalışmayı yapmadığından! Ondandır komünizmden kurtuluncaya kadar iki milyon şehit, şu kadar harabiyet, zarar, ziyan... Hâlâ da iş tam rayına oturmuş değil. Demek ki önceden çalışmak akıllı insanın işi.

“—Neden biz ay boyu çalışıyoruz?” Ay sonunda maaş alalım diye. “—Niçin yazın çiftçi harman yapıyor?”

Kışın yesin diye. Yani akıllı insanlar önceden düşünüyor. O halde bu aklımızı niye İslâm’ın faydasına da kullanmıyoruz! Niye İslâm’ın müstakbel faydasını şimdiden sağlamak için çalışmıyoruz!

Bir bina yapılmadan evvel bir plan yapılmıyor mu, ilk önce mimar mühendis bir proje çizmiyor mu? Çiziyor.

Niye İslâm için bir proje çizilmiyor veya bir proje çizilmişse öteki müslümanlar bu projeye uygun şeyleri yapmıyorlar, desteği göstermiyorlar?

Televizyon çalışmaları için ilk adım bu olsun diye hanım kızın birisi bileziğini çıkartmış, sarmış kağıda, göndermiş. Televizyon lazım müslümanlara... Yoksa öyle gökten şer yağar evlerinizin içine lağım suyu gibi girer. Çocuğunuz, hayatınız, huzurunuz, yuvanız bozular. Müslümanın yayınları olması lazım. Yayınlar hâkim olması lazım. Hakkın, hayrın hâkim olması lazım. Güzelin, doğrunun hâkim olması lazım, imanın hâkim olması lazım.

O olmazsa, çocuklar istediği yere gidiyor, zıpır zıpır yaşıyor. Dans ediyorlar, diskoteklerde bellerini ayaklarını oynatırken dans edeceğiz derken fıtık oluyorlar, sakatlanıyor, hastanelere yatıyorlar.

Nereden çıktı bu yamyam dansı? Nereden geldi bu zevk?

O zevkin karşısında İslâm'ın ağır başlılığını niye öğretemedik bu çocuklara?

Müesseselerimiz eksik. Bak iyi insanlar, iyi çocuklar da var. Bunların sayısı niye az, düşünmemiz, çalışmamız, planlama yapmamız lazım.

Avrupalı, Amerikalı Türkiye'ye Osmanlılar zamanında ilk geldiği zaman ne yaptı? İlk önce kolej kurdular. İlk önce mektep kurdular.

Biz İskenderpaşa olarak üniversite kuramaz mıyız?

Kurarız. On tane üniversite kurarız. O kadar profesör kardeşimiz, tanıdığımız var. Biz İskerderpaşa, siz kardeşlerimiz olarak beş tane televizyon kanalı kurarız. Niye yapmıyoruz?

İstanbul'dan Tekirdağ'a kadar bütün sahil, Ege, Akdeniz özel villalarla yazlıklarla dolu. Yazlığa gelince bir iki aylık iznini geçirmek için millet milyonları döküyor, çok lüks villalar yapıyor.

Niye İslâm'a çalışmak için, İslâm'ın gelişmesi için fedakârlık yapılmıyor?

O zaman Allah korusun belâ gelir, azap gelir. Hem bu ihmalkârlar çeker, hem onların çocukları, torunları çeker, hem de her şey harap olur, yıkılır gider.

Benim temenni etmediğim, olmasını istemediğim bir tehlike var. Balkanlar, İspanya bir zamanlar yüzde yüz müslümandı, şimdi bu hale düştü. Yarın öbür gün, Allah etmesin, söylemek bile istemiyorum, bugün müslüman olan diyarlar bozulursa ne yaparız bilmiyorum.

Hiç Ürdün'den geçtiniz mi?

İki tarafa baktıkça hep kilise görüyor, üzüüyor insan. Ürdün'ü sanıyor ki İslâm diyarı. Her taraf kilise. Doldurmuşlar yavaş yavaş.

Bugün Suriye'yi herkes bir Arap devleti olarak sanır. Hayır, sizin haberiniz yok. Suriye bir Ermeni devleti. Ermeniler hâkim. Suriye'nin şehirlerinde... Şam'da alışveriş yaparken, otellerinde kalırken kardeşlerimizin neler çektiğini biliyorum.

Bilmiyor millet! Sessiz sedasız işler olmuş bitmiş.

Onun için gözümüzü açmamız, çalışmamız lazım. Bu kadarı ârif olana yeter.

b. Sabah ve Akşam Namazından Sonra Okunacak Dua

Öbür hadîs-i şerîfe geçelim:

Bu ikinci hadîs-i şerîfi büyük hadis alimi İmam Ebû Dâvud rivayet etmiş. Şimdi onun izahına geçiyoruz. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

إِذَا انصَرَفْتَ مِنْ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ، فَقُلْ: اللَّهُمَّ
أَجِرْنِي مِنَ النَّارِ، سَبْعَ مَرَّاتٍ؛ فَإِنَّكَ إِذَا قُلْتَ
ذَلِكَ، ثُمَّ مِتَّ فِي لَيْلَتِكَ، كُتِبَ لَكَ جِوَارٌ مِنْهَا؛
وَإِذَا صَلَّى الصُّبْحَ، فَقُلْ كَذَلِكَ، فَإِنَّكَ إِنْ مِتَّ فِي
يَوْمِكَ، كُتِبَ لَكَ جِوَارٌ مِنْهَا

(د. عن الحارث بن مسلم بن الحارث التميمي عن أبيه)

RE. 36/11 (*İza'nsarafte min salâti'l-mağribi, fekul; Allâhümme ecirnî mine'n-nâr, seb'a merrât; feinneke izâ faalte zâlike, sümme mitte fî leyletike, kütibe leke civârun minhâ; ve izâ salleyte's-subha, fekul kezâlike; feinneke in mitte min yevmike, kütibe leke civârun minhâ.*)

²Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.274, no:4417; Beyhakî, *Deavâtü'l-Ke-bîr*, c.I, s.80, no:104; Müslim ibn-i Hâris et-Temîmî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.149, no:3533; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.414, no:1526.

(*İza'nsarafte min salâti'l-mağribi*) “Akşam namazından çıktığı zaman...” *Mağrib*, akşam demek. Yani akşam namazını kıldın, bitirdin. (*Fekul*) “De ki: (*Allâhümme ecirnî mine'n-nâr, seb'a merrât*) “Yedi defa, *Allâhümme ecirnî mine'n-nâr* de!”

Ne demek bu?

“—Yâ Rabbi! Sen beni cehennemden uzak eyle! Cehennemden koru, kurtar, cehenneme düşürme!”

(*Feinneke izâ faalte zâlike*) “Çünkü sen namazdan sonra böyle söylediğin zaman, (sümme mitte fî leyletike) o gece ölürsen, (*kütibe leke civârün minhâ*) ondan sana âzatlık, korunma yazılır.”

Cehenneme düşmezsin Sen yedi defa “Yâ Rabbi! Sen beni cehennemden koru.” dedin ya; ondan korunursun. Bu sözü söylediğin için o gece ölürsen cehenneme düşmezsin, cehennemlik olmazsın, cehennemden kurtuluş nasip olur.

(*Ve izâ salleyte's-subha*) “Sabah namazı kıldığın zaman, (*fekul kezâlike*) o zaman da söyle: (*Allâhümme ecirnî mine'n-nâr*) diye yedi defa yine söyle. (*Fe inneke in mitte min yevmike*) “O gündüz ölürsen o zaman cehennemden âzatlık beratı yine yazılır, cehenneme düşmezsin.”

Bu sözü söylüyoruz el-hamdü lillâh. (*Allâhümme ecirnâ mine'nnâr*) diye yedi defa sabah akşam söylüyoruz. Siz de defterinize yazın, hatırınızda kalsın.

Bu neyi gösteriyor muhterem kardeşlerim?

Allah duaları kabul edicidir. İsteyene istediğini veriyor. Cehennemden korunmayı isteyeniyi koruyor, cenneti talep edeni cennete sokuyor. Onun için istemek lazım. Gelin kularım, isteyin, ne isterseniz veririm diye Allah-u Teâlâ Hazretleri cennete çağırıyor; açık bir Pazar:

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ

(يونس: ٢٥)

(*Va'llàhu yed'ù ilâ dâri's-selâm.*) “Allah kullarını selâmet yurduna, cennete davet ediyor.” (Yunus, 10/25)

“—Ey müslümanlar, hepiniz davetlisiniz buyurun cennete gidelim. Herkes davetli.

c. Aileye Yapılan Harcama

Üçüncü hadîs-i şerîfe geçiyoruz.

Buharî, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, Ahmed b. Hanbel ve sâir kaynaklar Ebû Mes'ud el-Ensârî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:³

إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ نَفَقَةً، وَهُوَ يَحْتَسِبُهَا،

³ Buhârî, *Sahîh*, c.XVI, s.427, no:4932; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.170, no:1669; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.316, no:2498; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.36, no:2325; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.120, no:17123; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.195, no:522; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.85, no:478; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.30, no:117; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.178, no:7545; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s.49, no:42; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.370, no:2664; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.262, no:749; Ebû Mes'ud el-Ensârî RA'dan.

كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ

(حم. ق. ن. عن أبي مسعود)

RE. 36/12 (*İzâ enfaka'r-racülü alâ ehlihî nafakaten, ve hüve yahtesibuhâ, kânet lehû sadakaten.*)

(*İzâ enfaka'r-racülü alâ ehlihî nafakaten*)
“Adam ailesine bir nafaka infak ederse... Bir şey alır getirir harcama yaparsa, çarşıdan pazardan yiyecek içecek giyecek falan bir şey masraf yaparsa; (*ve hüve yahtesibuhâ*) niyeti Allah rızası için, bu ikramı sevabını Allah'tan bekleyerek yapıyor. (*Kânet lehû sadakaten*) Bu onun için sadaka yazılır.”

Ailesine bile yaptığı masraf, getirdiği mal mülk, para pul, yiyecek içecek... sadaka yazılır. Hem de başka bir hadîs-i şerîften biliyorum, size müjdeleyeyim ki bu sadakanın sevabı çok yüksek. 700 misli. Bin lira harcamışsa 700 bin gibi. O kadar kıymetli, sevabı o kadar fazla olmuş oluyor.

Onun için insanın evine darlık göstermemesi lazım. Filesini doldurması lazım. Mümkün olduğu kadar çoluk çocuğunun gözü dışarıda olmamalı. Çocuk komşunun bahçesine atlayıp da erikleri yolmaya, elmaları koparmaya tenezzül etmemeli. Canı başka bir şey istemeyecek kadar gözünü doyurmalı. “Evladım, ben sana alırım.” demeli. O da bilmeli ki babası getirecek; gözü tok olmalı. Hatta “Al birazını da kardeşine götür, şu tabağı komşuya ver.” diye biraz da cömertliğe alıştırmalı[malı].

Bazıları evlenmişler aralarında ihtilaf çıkıyor. Kadın geliyor “Hocam bu adam eve hiç bir şey getirmiyor, söylemesi ayıptır ama biz babamızın evinde gördüğümüz şeylerin hiçbirisini burada görmüyoruz, eli böyle sımsıkı açılmaz.” diye şikâyet ediyor. Hem ayıp hem günah hem de yazık. Büyük fırsat kaçıyor. Eve götürse o kadar sevap kazanacak, götürmüyor.

Mehmed Zahid Kotku Hocamız’ın güzel bir sözü vardı. O da hatıra olarak hafızanızda kalsın.

“—Rızık insanın boğazından geçendir.” derdi Hocamız.

Dışarıda, kesede duruyorsa o rızık değil ki.

“—Çok param var benim.”

“—Ne yapayım olursa olsun. Yiyor musun?”

Yemiyor. Peyniri kavanozun içine koyuyor, dışını yalıyor.

Olmaz! Çoluk çocuğuna verdiği bile sadaka olduğu için harcayacak biraz. Keyfine bakacak; Allah’ın verdiğiinden istifade edecek. Rızık boğazdan geçendir. Geçmedikten sonra manavda, kasapta duran, cepte duran rızık değil! Sakınmaya lüzum yok.

İsraf haram, o ayrı bir şey... Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

(الأعراف: ۳۱)

(Külû ve’srebû ve lâ tûsrifû) “Yiyiniz ey

kullarım, içiniz ama israf etmeyin! (*Innehû lâ yuhibbü'l-mürselîn*) Muhakkak ki Allah israf edenleri sevmez.” (A'raf, 7/31)

Bir hacı kardeşimiz; “İsrafa dayanamıyorum.” diyor. İsrâf yapıyorlar diye şikâyet ediyor. Yemek içmek var ama israf yok. Tabağı güzelce sıyırmak lazım. Çayı sonuna kadar içmek lazım. Bakıyorsun çay geliyor, ben dibine kadar içiyorum ötekisi yarım bırakıyor.

“—Ne oldu? Çay dokunuyor mu?”

“—Yoo”

“—E niye içmedin?”

“—İçtim.”

“—Bu bir parmak, iki parmak dibinde ne diye duruyor?”

“—Kibarlık.”

Öyle kibarlık mı olur! Günah, israf, haram. Ya çay içme ya içersen dibine kadar iç. Tabağı sıyırmak lazım. Yemeğinde bir şey kalmasın. Az koydur tabağına ama sıyır. Yenmiyor, böyle [iki kişinin] kucaklayacağı kadar, adam boyundaki bidon yemek artıklarıyla doluyor. Ya bununla 50 tane, 100 tane fakir doyar. Yazık değil mi bu ekmeklere, küflendiriyorsunuz? Yazık değil mi bu yemeklere, atıyorsunuz? Az al, canın istiyorsa bir daha al.

Çok yemek de israf. Yani çok da yeme. Ondan sonra doktora gidiyorsun. Bugün açlıktan ölen çok azdır, millet tokluktan ölüyor. Damar sertliği vs. Buna da dikkat etmemiz lazım. Bu bir sosyal problem. Bizde lokantada tabağı sıyırmamak,

çayhânede çayı dibine kadar içmemek kibarlık sayılıyor. Öyle şey olmaz!

Avrupa’da bir arkadaşımız anlattı. Elçilik mensupları veya bizim resmî şahıslar gelmişler. Bu da onları bir lokantaya götürmüş; yemekler gelmiş. Çalışma ataşesiymiş. Bu, yemekleri ihtiyatla seçmiş kendisi. Yani, haram yemek olmasın, et bulunmasın diye. Fakat ısmarladığı yemeği de ihtiyatla seçtiği halde bakmış, kalbi de mutmain olmamış; biraz haram bir şey bulaşmış olabilir diye yememiş.

O cicili bicili giyinmiş garson kız gelmiş:

“—Beyefendi, yemeğimizi beğenmediniz mi?”

“—Yok” demiş.

“—E niçin yemiyorsunuz?”

“—Ben yemeyeceğim, sana ne, müşteri değil miyim!” “—Beyefendi Finlandiya’da çok ayıp olur.

“—Öyle ısrar etti ki hayret ettim.” diyor.

“—Biz böyle şey yapmayız. Aldınız madem, yemeniz lazım, israf olur.” demiş. Neden?

Adamlar rasyonel düşünüyorlar. Yani kibarlık gösterip de tabağın yarısını atmak mı iyi, yoksa tam sıyırıp millî ekonomiyi sarsmamak mı iyi?

Elbette akıllıca olan tarafı tercih etmek lazım. Çatalı sol eline alacak, bıçağı sağ eline alacak, hindiyi karşısına koyacak. Çatalı sapladı, buradan kesecek, yiyecek... bıçakla çatalla, cambaz gibi nasıl olur bu iş?

Etin yarısı ziyan olur. Amerikalılar bunu

hesaplamışlar bir senede şu kadar tavuk gümbürtüye gidiyor, ziyan oluyor. Reisicumhura söylemişler. Reisicumhur kollarını sıvamış, televizyonda;

“—Bakın ey milletim, ben sizin reisicumhurunuzum. Bu hindiyi bıçakla, çatalla kesip yerken şu kadarı ziyan oluyor. Görüyorsunuz, bunu böyle elinizle yiyin!” demiş, göstermiş.

Akıllı adamlar.

Bizim burada kardeşimiz var. Almanya’da tahsil görmüştü. O anlatıyor: Gelmiş birisi sormuş ona;

“—Beyefendi, pantolon mu güzel şalvar mı?”

“Ben o zaman hızlı ilericiydim, gayet ateşliydim.” diyor. Kendisi söylüyor böyle.

“—Efendim benimle alay mı ediyorsunuz. Ne münasebet, yani ne demek o! Elbette pantolon iyi, şalvar gericilik...” demiş.

Alman gayet ciddi:

“—Yanılıyorsunuz beyefendi. Şalvar daha iyi.” demiş ve şalvarın 20 küsur faydasını saymış. Vücudu sıkmadığı için, yıpranmadığı için... Kaç tane faydası varsa saymış.

Adamlar rasyonel.

Ben Münih’te şehrin merkezine arabayla gittim. Park yeri arıyoruz. Büyük bir süpermarket var. Onun kapısından birileri çıktı. Şaşırdım, gözüm açıldı. Anadolulu gibi şalvar giymiş, kuşak sarmış.

“—Aaa şalvarlı birisi.” dedim.

“—Şalvar modası var burada!” dediler.

Biz atmışız onlar almışlar. Tam Anadolulu gibi şalvar modası.

Çünkü rahat. Adam bakıyor; oturduğu zaman rahat, oturuyor cart diye yırtılmıyor. Biz de onları taklit ediyoruz. Batı’dan moda geldi mini etek modası. Ankara’nın, Erzurum’un eksi 40 derece soğuşunda bizim hanım kızların, bacakları mor havuç gibi oluyor, mini etek modasıyla öyle dolaşıyorlar.

Neden? Avrupalılar öyle demiş ya!

Burası Erzurum; Avrupa değil ki... Burada kürklere sarılacaksınız. Akıl olmayınca... Ondan sonra 30 yaşında romatizma, 40 yaşında kalp hastalığı...

Demek ki evimize biraz bol götüreceğiz. Her şeyden yesin, içsin çocuklar... Sen de karşılıklarına geçersin, zevkle seyredersin; bak nasıl tatlı tatlı yiyorlar diye.

d. Kadının Evinden Tasadduk Etmesi

Bundan sonraki hadîs-i şerîf:

Bu da İmam Buhârî’de, İmam Müslim’de, Ebû Dâvud’da, Neseî’de, İbn-i Mâce’de, Tirmizî’de, yani altı hadis kitabının

hepsinde var. Hz. Âişe-i Sıddîka Validemizden, anamızdan rivayet edilmiş bu hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.VII, s.225, no:1923; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.213, no:1701; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.V, s.4, no:1435; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.75, no:2285; Ahmed İbn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.44,

إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا، غَيْرَ مُفْسِدَةٍ؛
كَانَ لَهَا أَجْرُهَا بِمَا

أَنْفَقَتْ، وَلِزَوْجِهَا أَجْرُهُ بِمَا كَسَبَ، وَلِلْحَازِنِ
مِثْلُ ذَلِكَ، لَا يَنْقُصُ

بَعْضُهُمْ مِنْ أَجْرِ بَعْضِ شَيْءًا

(حم.خ.م.ت.د.ن.ه.ق. عن عائشة)

RE. 36/13 (*Izâ enfekati'l-mer'etü min beyti zevcihâ gayra müfsidetin; kâne lehâ ecruhâ bimâ enfakat, ve li-zevcihâ ecruhû bimâ kesebe; ve li'l-hâzini mislu zâlike, lâ yenkusu ba'duhüm min ecri ba'din şey'â*)

“Kadın, kocasının evinden, işi çığırından çıkaracak kadar olmamak şartıyla hayır hasenât yapar, infakta bulunursa; sadaka verdi diye kadına sevap yazılır, bir; kazandı eve getirdi diye kocasına sevap yazılır, iki; bekçiye, hizmetçiye, kim o işi yapıyor da götürüp veriyorsa, ona da sevap yazılır, üç.”

Diyelim ki evin hanımı hizmetçisine, vekilharcına, kâhyaya dedi ki:

“—Al evladım, bunu mahallenin sonunda bir

---

no:24217; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.192, no:7638; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.379, no:9198; Begavî, *Şerhü'sSünneh*, c.III, s.216; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.582, no:22514; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.165, no:319; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.333, no:4762; Hz. Aişe RA'dan,

kulübe var ya orada bir dul kadın var. Hani beş tane çocuğu var. Al bu yarım çuval şekeri götür, onların evine veriver.”

Aldılar kilerden yarım çuval un; götürdüler. Kadın sevap kazanıyor bir, koca sevap kazanıyor haberi olmasa bile. Kocasını dışarıda, haberi yok. Kadın karar verdi, inisiyatifi kullandı; kapıya gelen dilenciye bir hayır yapıyor, duyduğu bir fakire veyahut bir başkasına.

Allah razı olsun bazen bizim kardeşlerimiz gelirler; bizim mahallemizde şöyle bir fakir var, derler. Hemen çıkartıp verir insan. Götürüp verene de sevap veriliyor ve hiçbirinin sevabı ötekisini azaltmıyor. Allah hepsine sevap veriyor. Birisine verdi de üçe bölüşmek tarzında değil. Ortada bir sevap var, somunu üçe bölmek gibi değil! Hayır, her birine bir somun gibi. Kadın verdi diye, koca kazandı diye, hizmetçi, kâhya, vekilharç götürdü diye aynı sevabı alıyor. Bu işe vasıta olan herkes sevabı kazanıyor. Ama, (*gayri müfsidetin*) yani işi çığırından çıkartıp da efendiyi de kızdırmayacak kadar...

“—Hanım ne yaptın, hani bizim kilerde bir şeyler vardı?”

“—Verdim.”

“—Pekâlâ, Allah kabul etsin.”

Ama bir dahaki sefere bakıyor yine yok...

“—Hanım biraz bu aşırı olmuyor mu?”

İşini bozgunculuğa götürecektir tarzda değil. Dengeli ölçüde diye söylüyor Peygamber Efendimiz. Efendiyi de güç durumda bırakmamak lazım.

Kazandı getirdi ama belki zar zor getirdi. İkinci çuvalı belki getiremeyecek. Onu da düşünmek lazım. Ayağını yorganına göre uzattığı gibi, hayrını da bütçesine göre yapmalı.

“—Efendim filanca kimse şu kadar hayır yapmış.”

“—İyi ama onun kazancı şu kadar, senin kazancın bu kadar.”

Az veren candan, çok veren maldan... Allah hepsini kabul eder. Bazen küçücük bir şey; mesela köpeği sulayan bir kadın cennetlik oluyor. Halbuki kötü iş yaparmış.

Kediyi hapseden bir kadın da cehennemlik oluyor. Kedi, karnını doyursun diye salıvermemiş. Bağlamış, hapsetmiş, yemek de vermemiş. Kedicik orada miyav miyav feryat ede ede ölmüş. Oradan cehenneme gidiyor.

Yani küçük gibi görünen şeyden neler oluyor. Onun için her şey ölçülü olacak.

e. Hayvanı Elinden Kaçan Kimse

Sayfanın sonuncu hadîs-i şerîfi: Bu hadîs-i şerîf enteresan bir hadîs-i şerîf'tir. Hepsisi enteresandır da; bu bazı sorularınızın cevabı mahiyetindedir. Abdullah ibn-i Mes'ud RA bunu rivayet etmiş. Taberânî'de, İbn-i Abdilber'de, İbn-i Sünnî'de var bu hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.217, no:10518; Heysemî, *Mecmaü'zZevâid*, c.X, s.188, no:17105; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.330, no:1311; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan, *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.705, no:17496; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.705, no:17496.

إِذَا انْفَلَتَتْ دَابَّةٌ أَحَدِكُمْ بِأَرْضٍ فَلَاةٍ فَلْيُنَادِ: يَا
عِبَادَ اللَّهِ، أَحْبِسُوا

عَلَيَّ! يَا عِبَادَ اللَّهِ، أَحْبِسُوا عَلَيَّ! فَإِنَّ لِلَّهِ فِي الْأَرْضِ
حَاضِرًا،

سَيَحْبِسُهُ عَلَيْكُمْ

(طب. وابن السنن عن ابن مسعود)

RE. 36/14 (*Ize'nfeletet dâbbetü ehadiküm bi-ardin felâtin, felyunâdi: Yâ ibâda'llâh, ahbisû aleyye! Yâ ibâda'llâh, ahbisû aleyye! Feinne li'llâhi fi'l-ardı hâdıren, seyahbisuhû aleyküm.*)

(*Ize'nfeletet dâbbetü ehadikum bi-ardin felâtin*) “Sizden birinizin hayvanı bineği elinizden boş bir arazide kurtulur kaçarsa...”

Meselâ, adam bir yerden bir yere gidiyordu. Abdest alacak, namaz kılacak veyahut bir ihtiyacı oldu, bineğinden indi. Deve, at, katır, merkep veya bir binek... Ne olabilir başka; deve kuşu olur meselâ... Afrika'da ona da biniyorlar. Hayvan ürktü veya kaçtı. Adam yolda kaldı. Koşuyor, yetişemiyor. Hayvan daha çok ürktü. Ne yapacak?

Diyor ki Peygamber Efendimiz: “Böyle ıssız bir arazide sizin birinizin binek hayvanı elinizden kaçarsa o zaman desin ki:

(*Yâ ibâda'llâh*) “Ey Allah’ın görünmez kulları!
(*Ahbisû aleyye*) Şu hayvanı benim için tutuverin!
(*Yâ ibâda'llâh, ahbisû aleyye*) Ey Allah’ın
kulları, benim nâmıma tutun şunu!”

(*Feinne li'llâhi fi'l-ardı hâdıran, seyahbisuhû
aleyküm*) “Çünkü yeryüzünde Allah’ın hazır
bazı kulları vardır, onlar size tutuverirler.”

Etrafınız sizin gördüğünüz gibi boş değil. Issız
arazi ama Allah’ın kulları vardır. Onlar sizin
hayvanınızı tutuverirler. Hayvan birden durur.

“—Allah Allah, niye durdu...”

Yetişirsiniz, dizgininden tutarsınız. Niye durdu
bilmezsiniz. Onu görünmeyen bir şey durdurmuş
olabilir.

Başka bir hadîs-i şerîf hatırlıyorum. Bir
kardeşimle Ankara’ya gidiyorduk, araba bir
yerde durdu. Gecenin yarısından sonra saat
iki. Öyle bir yerde durdu ki, etrafa baktığınız
zaman bir tek ışık görünmüyor. Çalıştırmaya
çalıştık, araba çalışmadı. Kapağı açtık bir şey
anlayamadık. Soğuk ayaz, arabada torunlar
var... Benim aklıma bir hadîs-i şerîf okumuştuk
o geldi. Buna benzer bir hadîs-i şerîf.

“—Sizden birisinin hayvanı kaçarsa; ‘Ey Allah’ın
kulları, bana yardım edin! Ey Allah’ın kulları,
benim imdadıma yetişin!’ desin. Çünkü imdada
yetişen Allah’ın bazı kulları olur.” buyruluyordu.
Buna paralel mânası. Öyle bir hadîs-i şerif
okumuştum. Karlı buzlu bir gün. Kamyonlara
el kaldırıyoruz; kamyonlar durmuyor. Kendimiz
bir şey yapamadık. İtelim dedik itemedik. Sonra
benim aklıma bu hadîs-i şerîf geldi. Ben de;

“—Yâ ibâdallah, yardımımıza gelin! Yâ ibâdallah, imdadımıza yetişin!” diye seslendim.

Yani hadîs-i şerîfi uyguladım. Bende bir şey olduğundan değil, tak bir kamyon durdu; içinden üç kişi indi, hop bizim arabayı en yakın istasyona çektiler, ondan sonra arabanın kendi ahalisinden de olmayan birisi şıp diye arızayı buldu. Meksefenin kaynak yeri bozulmuş, lehim yapılması lazım. Tornavidayı gaz ocağında ısıttı. Arızayı düzeltti. Bizi araba Ankara’ya kadar rahatlıkla götürdü. Soğukta çocuklar, torunlar, zavallılar ayazda kalabilirlerdi, üşüyebilirlerdi. Onların hürmetine oldu bitti. Hadisin uygulamasını yaptık, tamamdır.

Bu iş oluyor, uygulamayla, tecrübeyle sabit. Bi’t-tecrübe sabit derler. Allah gönderiyor. Ben bilemedim: Hızır AS mıydı... ama Hızır gibi imdadımıza yetişti. Biz o ıssız araziden evimize geldik.

Netice o değil mi?

Adamın şeceresini de öğrenemedik. “Nerelisin” dedik. “Efendim beni şurada indirin.” dedi. Bir yerde de indirdik, gitti. Senin benim gibi Benî Âdem gibiydi ama kim bilir neydi. Allah bilir.

Ben şüpheleniyorum, belki Hızır AS’dı diye. Benim aklıma öyle geliyor. Onun için burada enteresan bir şey oldu.

Bir de bazıları:

“—Yetiş yâ şeyhim imdada!” demek, şirk olmaz mı diye bazen soruyorlar.

O konuyla biraz ilgili bak, Peygamber Efendimiz,

“Allah’ın bazı kulları vardır, yardımcı olurlar.” diyor. Allah’ın kullarını yardıma çağırarak yanlış bir şey değil. O Allah’ın vazifeli kulu, orada bir şirk bahis konusu olmuyor. Biliyorsun ki böyle şey olabiliyor.

Onun için bizim sorunlarımızın, problemlerimizin, dertlerimizin, hatta ihtilaflarımızın çözümleri hep hadîs-i şerîflerde. Hadîs-i şerîfleri dikkatli incelersek, o zaman anlarız.

“–Râbıta şirktir.”

“–Niye şirk?”

“–Efendim başkasından yardım istemek olmaz.”

“–E işte bak Allah’ın kullarından yardım isteyin diye Peygamber Efendimiz söylüyor. Demek ki mahzuru yokmuş.”

Bunları da böylece bilmek lazım.

Allah hepinizden razı olsun, hepinizi dinde bilgili eylesin... Hadîs-i şerîfleri bilen, Peygamber Efendimiz’e uyan kimse eylesin... Peygamber Efendimiz’in sünnetine sarılan, yolunda yürüyen, dünyada âhirette bahtiyar olur. Sırtı yere gelmez. Pehlivanlar pehlivanı olur.

Allah bizi onun yolundan ayırmasın... Ahirette de komşuluğunu nasib etsin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
10. 05. 1992 - İskenderpaşa Camii

Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

